

NEUVOSTON PÄÄTÖS,
annettu 19 päivänä tammikuuta 2010,
liiallisen alijäämän olemassaolosta Portugalissa

(2010/288/EU)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 126 artiklan 6 kohdan, yhdessä 126 artiklan 13 kohdan ja 136 artiklan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Portugalin esittämät huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 126 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on vältettävä liiallisia julkisen talouden alijäämiä.
- (2) Vakaus- ja kasvusopimuksen tavoitteena on terve julkinen talous, jolla pyritään vahvistamaan hintavakauden edellytyksiä ja saavuttamaan uusien työpaikkojen syntyä edistävää vahvaa ja kestävä kasvua.
- (3) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 126 artiklan mukainen liiallisia alijäämiä koskeva menettely, sellaisena kuin sitä on selkeytetty liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1467/97 ⁽¹⁾, joka on osa vakaus- ja kasvusopimusta, edellyttää päätöstä liiallisen alijäämän olemassaolosta. Asetus (EY) N:o 1467/97 sisältää myös säännökset Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 104 artiklan, josta on tullut Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 126 artikla, täytäntöönpanosta. Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyä liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdystä pöytäkirjassa vahvistetaan lisämääräykset liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanosta. Neuvoston asetuksessa (EY) N:o 479/2009 ⁽²⁾ vahvistetaan yksityiskohtaiset säännöt ja määritelmät mainitun pöytäkirjan määräysten soveltamiseksi.
- (4) Kun vakaus- ja kasvusopimusta vuonna 2005 uudistettiin, pyrittiin lisäämään sopimuksen vaikuttavuutta ja vahvistamaan sen talousteoreettista perustaa sekä turvaamaan julkisen talouden kestävyys pitkällä aikavälillä. Sillä pyrittiin varmistamaan, että erityisesti talouden tilanne ja talousarviotilanne otettaisiin täysin huomioon liiallisen alijäämän koskevan menettelyn kaikissa vaiheissa. Vakaus- ja kasvusopimuksen tarjoama kehys tukee tällä tavoin julkisen talouden rahoitusaseman ripeään tervehtyttämiseen tähtävää hallituksen politiikkaa, jossa otetaan huomioon talouden tilanne.
- (5) Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 104 artiklan 5 kohdassa, josta on tullut Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 126 artiklan 5 kohta, edellytettiin, että komissio antaa lausunnon neuvostolle, jos komissio katsoi, että jäsenvaltiossa oli tai siellä saattoi olla liiallinen alijäämä. Otettuaan huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 104 artiklan 3 kohdan, josta on tullut Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 126 artiklan 3 kohta, mukaisen kertomuksensa ja talous- ja rahoituskomitean Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 104 artiklan 4 kohdan, josta on tullut Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 126 artiklan 4 kohta, mukaisesti antaman lausunnon komissio katsoi, että Portugalissa oli liiallinen julkisen talouden alijäämä. Komissio antoi tämän vuoksi neuvostolle Portugalia koskevan lausunnon alijäämän olemassaolosta 11 päivänä marraskuuta 2009 ⁽³⁾.
- (6) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 126 artiklan 6 kohdan mukaan neuvoston olisi otettava huomioon kyseisen jäsenvaltion mahdolliset huomautukset ennen kuin se kokonaisarvion tehtyään päättää, onko jäsenvaltiossa liiallinen alijäämä. Portugalia koskeva kokonaisarvio johtaa tässä päätöksessä esitettyihin päätelmiin.
- (7) Portugalin viranomaisten lokakuussa 2009 toimittamien tietojen mukaan maan julkisen talouden alijäämän ennakoidaan olevan 5,9 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2009 ja ylittävän näin reilusti viitearvon, joka on 3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Viitearvon ennakoitua ylittymistä voidaan pitää poikkeuksellisenä perussopimuksessa sekä vakaus- ja kasvusopimuksessa tarkoitettulla tavalla. Se johtuu muiden seikkojen ohella erityisesti perussopimuksessa sekä vakaus- ja kasvusopimuksessa tarkoitettua

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6.

⁽²⁾ EUVL L 145, 10.6.2009, s. 1.

⁽³⁾ Kaikki Portugalin liiallisen alijäämän koskevaan menettelyyn liittyvät asiakirjat ovat saatavilla osoitteessa http://ec.europa.eu/economy_finance/netstartsearch/pdfsearch/pdf.cfm?mode = _m2

talouden jyrkästä laskusuhdanteesta vuonna 2009. Komission yksiköiden syksyn 2009 talousennusteen mukaan vuotuinen BKT supistuu 2,9 prosenttia vuonna 2009 ja kasvaa 0,3 prosenttia vuonna 2010. Viitearvon ennakoitua ylittymistä ei voida pitää väliaikaisena, sillä ottaen huomioon kuluvana vuonna jo toteutetut toimenpiteet alijäämä kasvaa komission yksiköiden syksyn 2009 talousennusteen mukaan 8 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2010. Vaikka suurin osa kriisiin liittyneistä vuoden 2009 poikkeuksellisista toimenpiteistä lakkautetaan, julkisen talouden rahoitusaseman ei odoteta paranevan vuosina 2010 ja 2011, mikä johtuu taantumien jatkumisesta, automaattisten vakauttajien toiminnasta ja korkomenojen huomattavasta kasvusta. Alijäämää koskeva perussopimuksen arviointiperuste ei näin ollen täyty.

(8) Portugalin viranomaisten lokakuussa 2009 toimittamien tietojen mukaan julkisen bruttovelan (joka on vuodesta 2005 alkaen ollut yli viitearvon, joka on 60 prosenttia suhteessa BKT:hen) ennakoitaan olevan 74,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2009. Komission yksiköiden syksyn 2009 talousennusteen mukaan julkinen velka suhteessa BKT:hen kasvaa ennustejaksolla huomattavasti eli 18 prosenttiyksikköä vuoden 2008 66,3 prosentista 91,1 prosenttiin vuonna 2011. Velkasuhteen ei voida katsoa supistuvan riittävästi ja lähestyvän riittävän nopeasti viitearvoa perussopimuksessa sekä vaka- ja kasvusopimuksessa tarkoitetulla tavalla. Velkaa koskeva perussopimuksen arviointiperuste ei täyty.

(9) Asetuksen (EY) N:o 1467/97 2 artiklan 4 kohdan mukaan "merkitykselliset tekijät" voidaan ottaa huomioon

liiallisen alijäämän olemassaolosta tehtävää, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 126 artiklan 6 kohdan mukaista neuvoston päätöstä edeltävissä vaiheissa ainoastaan, jos kaksi vaatimusta – se, että alijäämä pysyy lähellä viitearvoa, ja se, että viitearvon ylitys on väliaikaista – täyttyvät kaikilta osin. Portugalin tapauksessa nämä kaksi edellytystä eivät täyty. Merkityksellisiä tekijöitä ei sen vuoksi oteta huomioon tätä päätöstä edeltävissä vaiheissa,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kokonaisarvion perusteella todetaan, että Portugalissa on liiallinen alijäämä.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Portugalin tasavallalle.

Tehty Brysselissä 19 päivänä tammikuuta 2010.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

E. SALGADO